

**Hållbar utveckling av
idrottsrörelsen – en
beskrivning av arbetet
med hållbarhetsstrategin**

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
2. Processen	1
3. En hållbar strategi	3
4. RF/SISU:s plan för miljö- och klimatarbete	3
5. Uppföljning	4
6. Nästa steg	5

1. Inledning

Hållbar utveckling, som innefattar social, ekonomisk och ekologisk utveckling, är en av de största framtidsfrågorna i samhället och avgörande för idrottens framtid. Att utveckla sin verksamhet i linje med de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 är en förväntning i samhället, vilket naturligtvis också innebär ökade krav och förväntningar på idrottsrörelsen. Det är dels en fråga om samhällets acceptans för de idrotter som bedrivs men även en fråga om att kunna attrahera intressenter såsom medlemmar och samarbetspartners.

Idrottsrörelsen med cirka tre miljoner medlemmar och omkring 19 000 föreningar har stora möjligheter att påverka samhället mot en mer hållbar utveckling. När samhället nu står inför stora hållbarhetsutmaningar, inte minst klimatutmaningar, kan idrottsrörelsen vara en betydande kraft som tar ansvar för sin del i den gemensamma omställningen som behöver göras.

Idrottsrörelsen gör en stor insats inom social hållbarhet genom att få fler i rörelse vilket bland annat leder till ökat välmående och en rad positiva effekter för samhället. Samtidigt som vi kan vara stolta över vad idrotten ger behöver vi enträget fortsätta utveckla områden som trygg idrott, inkludering och jämställdhet. Den idrottsverksamhet som bedrivs påverkar även både klimat och miljö. Flera förbund arbetar med klimat- och miljöåtgärder, men idrottsrörelsen behöver göra mer för att ställa om till en mer ekologiskt hållbar verksamhet.

För att öka trycket i det gemensamma arbetet beslutade RF-stämman 2023 att bifalla en motion från Svenska Ridsportförbundet och Svenska Seglarförbundet. RF-stämman beslutade att uppdra till Riksidrottsstyrelsen:

- att baserat på nulägesanalys och policy, ta fram en hållbarhetsstrategi med tillhörande handlingsplan som presenterar hur idrottsrörelsen bidrar till målen i Agenda 2030.
- att redovisa idrottsrörelsens hållbarhetsarbete i Idrottsrapporten som publiceras vart annat år.
- att inom framtagandet av en hållbarhetsstrategi med tillhörande handlingsplan inkludera tillgänglighetsaspekten i målsättningar för hållbara anläggningar.

2. Processen

Syftet med projektet var att genomföra en process med hög involvering av SF och RF-SISU distrikt som leder fram till ett förslag på en väl genomarbetad och förankrad hållbarhetsstrategi för idrottsrörelsen. En referensgrupp med representanter från SF

och RF-SISU distrikt har deltagit i processen. Information och involvering har även skett vid mötesplatser under 2024 såsom ordförandekonferenser, GS-träffar och möten med RS samt SF hållbarhetsnätverk.

Med utgångspunkt i en nulägeskartläggning, enkäter till SF, SOK, SPK och några stora samverkanspartners, samt input från den externa omvärldsanalysen, genomfördes en väsentlighetsanalys i syfte att ringa in idrottsrörelsens mest prioriterade hållbarhetsområden. Dessa områden ställdes även i relation till tidigare forskning samt målen i Agenda 2030. Resultatet blev följande prioriterade områden:

Social hållbarhet:

1. Trygg idrott
2. Inkluderande och normmedveten idrott
3. Jämställd idrott
4. Möjlighet att idrotta på sina villkor
5. God tillgång till platser där idrotten utövas

Ekologisk hållbarhet:

1. Minska fossila utsläpp från resor och transporter
2. Ansvarsfull konsumtion av kläder och utrustning
3. Ansvarsfull användning av el och vatten där idrott utövas
4. Sköta mark, natur och vattenskyddsområden där idrott utövas

Ekonomisk hållbarhet:

1. Förebygga och förhindra olika former av korrupktion
2. Ansvarsfulla partnerskap

Projektet har under processens gång samverkat med processen för Svensk Idrott 2035. Det blev efter hand tydligt att flera strategiska områden överlappade varandra vilket ledde till en rekommendation från referensgruppen att integrera hållbarhetsdimensionerna i Svensk Idrott 2035 istället för i en fristående hållbarhetsstrategi. Efter dialog med SF ledning beslutade riks-idrottsstyrelsen att följa rekommendationen.

En person ur arbetsgruppen för hållbarhetsstrategin har därefter varit med i arbetsgruppen för Svensk Idrott 2035 för att se till att prioriterade områden omhändertas. Med anledning av sammanslagningen justerades även uppdraget till *att utifrån Svensk Idrott 2035 ta fram ett utkast på handlingsplan för hållbarhet som stödjer Svensk Idrott 2035 och presenterar prioriterade områden, mål och strategiska insatser*. Det finns i stor utsträckning redan etablerade arbetssätt och verktyg samt löpande utveckling för de områden som faller inom ramen för social och till stor del även ekonomisk hållbarhet ovan. Däremot saknas en övergripande plan som styr RF/SISU och vägleder SF inom ekologisk hållbarhet. Inom ramen för projektet har därför ett förslag till *RF/SISU:s plan för miljö- och klimatarbete* skapats.

3. En hållbar strategi

Svensk Idrott 2035 är en hållbar strategi. Med det menar vi att såväl social som ekologisk och ekonomisk hållbarhet samt tillgänglighet omhändertas i Svensk Idrott 2035. De väsentliga hållbarhetsområden som idrottsrörelsen valt att prioritera formuleras som fem delmål i strategin Svensk Idrott 2035 och lyder:

- *Det är enkelt att börja, delta, utvecklas och idrotta igen oavsett bakgrund eller ålder*
- *Svensk idrott är trygg, inkluderande och jämställd*
- *Det råder goda förutsättningar och låga trösklar till att delta i föreningsidrott i hela landet*
- *Idrottsrörelsen har minskat sin miljö- och klimatpåverkan*
- *Idrottsföreningar och förbund är stabila och har en god demokratisk styrning*

Dessa mål kommer idrottsrörelsen gemensamt att arbeta med framöver, vilket också säkerställer en progress i målsättningar kopplade till social och ekonomisk hållbarhet.

För att skapa en förståelse för hur idrottsrörelsen, via Svensk Idrott 2035, arbetar med hållbarhet kommer det tas fram ett berättande dokument om idrottsrörelsens hållbarhetsarbete som kan användas i kunskapshöjande syfte.

4. RF/SISU:s plan för miljö- och klimatarbete

Hållbar utveckling, med hänsyn till social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet, behöver genomsyra hela verksamheten och därför finns alla tre dimensioner tydligt integrerade i idrottsrörelsens övergripande strategi Svensk Idrott 2035. Det finns därutöver ett behov av att konkretisera ytterligare hur idrottsrörelsen kan arbeta för att minska sin miljö- och klimatpåverkan.

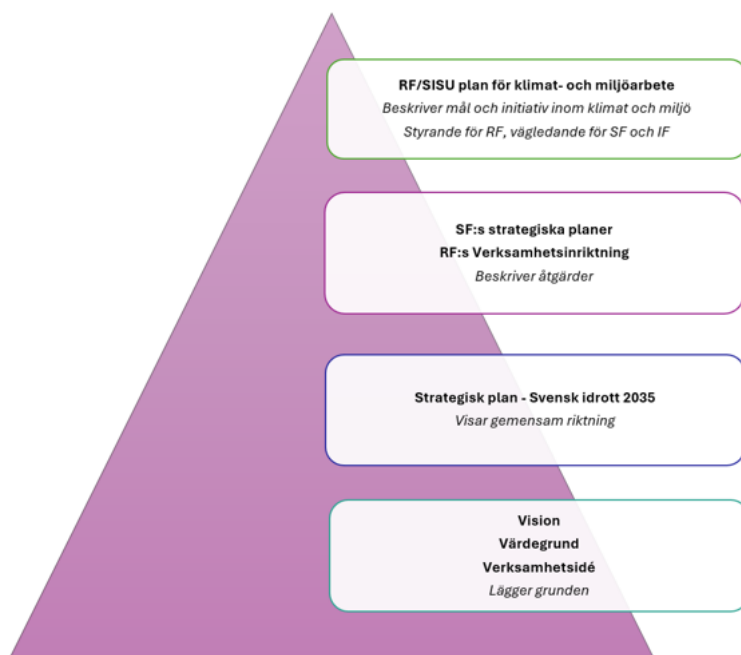
Miljö- och klimatplanen stödjer Svensk idrott 2035 med särskild hänsyn till det övergripande målet *Hållbara föreningar och förbund* tillsammans med RF:s delmål *Idrottsrörelsen har minskat sin miljö- och klimatpåverkan* samt SISU:s delmål *Aktiva och ledare har en ökad kunskap, samt metoder för att minska miljö- och klimatpåverkan*.

Miljö- och klimatplanen omfattar målsättningar och strategiska insatser för de områden som idrottsrörelsen prioriterat inom ekologisk hållbarhet. RS beslutar om planen som sträcker sig till 2035 men uppdateras vid behov vartannat år i samband med verksamhetsinriktningen. Det gör att planen kommer att vara relevant över tid.

Miljö- och klimatplanen är vägledande för förbund och föreningar, styrande för RF/SISU och upplysande för intressenter. Det innebär att den är styrande för RF/SISU:s personella, administrativa och ekonomiska stöd till förbund och föreningar. Att planen är vägledande för förbunden innebär att respektive förbund tar fram egna planer utifrån sina förutsättningar och behov. Alla mål och vägledande initiativ är inte relevanta för alla förbund, men alla förbund kan göra något – det är så idrottsrörelsen gemensamt kan göra skillnad. För idrottsrörelsens intressenter är strategin upplysande om vilka frågor som är viktigast att utveckla.

I planen föreslås följande målsättningar för klimat- och miljöarbetet till 2035:

1. Minska klimatpåverkan från idrottsresor
2. Minska nyinköp och öka återanvändningen av kläder och utrustning
3. Smart energi- och vattenanvändning vid anläggningar och idrottsmiljöer
4. Skydda ekosystem och biologisk mångfald där idrott bedrivs

5. Uppföljning

Arbetshypotesen är att RF/SISU:s plan för miljö- och klimatarbete följs upp vartannat år. Även för idrottsrörelsens samlade hållbarhetsarbete planeras uppföljning vartannat år i form av en hållbarhetsberättelse. Eftersom SF arbetar på olika sätt med hållbarhet syftar en övergripande hållbarhetsberättelse till att synliggöra de hållbarhetsinitiativ som genomförs inom idrottsrörelsen och resultaten av dessa.

6. Nästa steg

Utkastet på RF/SISU:s plan för miljö- och klimatarbete har stämts av med projektets referensgrupp som inkluderar representanter från ett antal SF och RF-SISU distrikt. Återkopplingen var positiv och planen upplevs ligga på en bra nivå med ett innehåll som ger stöd till och kan användas av såväl förbund som förening.

Det berättande dokumentet om idrottsrörelsens hållbarhetsarbete är även det under framtagande. Under våren kommer båda dokumenten att ses över ur ett användarperspektiv och beslut av planen tas av riksidrottsstyrelsen efter RIM 2025.